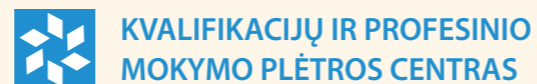

Plaukų ir grožio priežiūros
švietimo posričio programų
įgyvendinimo kokybės
išorinio vertinimo rezultatų
analizė

Parengta Europos Sąjungos socialinio fondo ir Lietuvos Respublikos biudžeto lėšomis,
įgyvendinant projektą Nr. VP1-2.2-ŠMM-04-V-03-002 „Profesinio mokymo kokybės išorinis vertinimas“

Parengė Lietuvos pramoninkų konfederacijos ekspertai:

Sigita Kutienė
Erika Dūdienė
Zbignevas Dudinskis

Turinys

IŠORINIO VERTINIMO REZULTATAI PAGAL STRATEGINES VERTINIMO SRITIS / 4

Mokymo / mokymosi aplinka / 4
Mokymasis visą gyvenimą / 7
Mokymo prieinamumas / 9
Mokymo modernumas / 10
Kvalifikacijos atitiktis ūkio poreikiams / 12
Informavimo ir karjeros planavimo veiksmingumas / 14

IŠORINIO VERTINIMO REZULTATAI PAGAL KOKYBĖS UŽTIKRINIMO CIKLO ETAPUS / 16

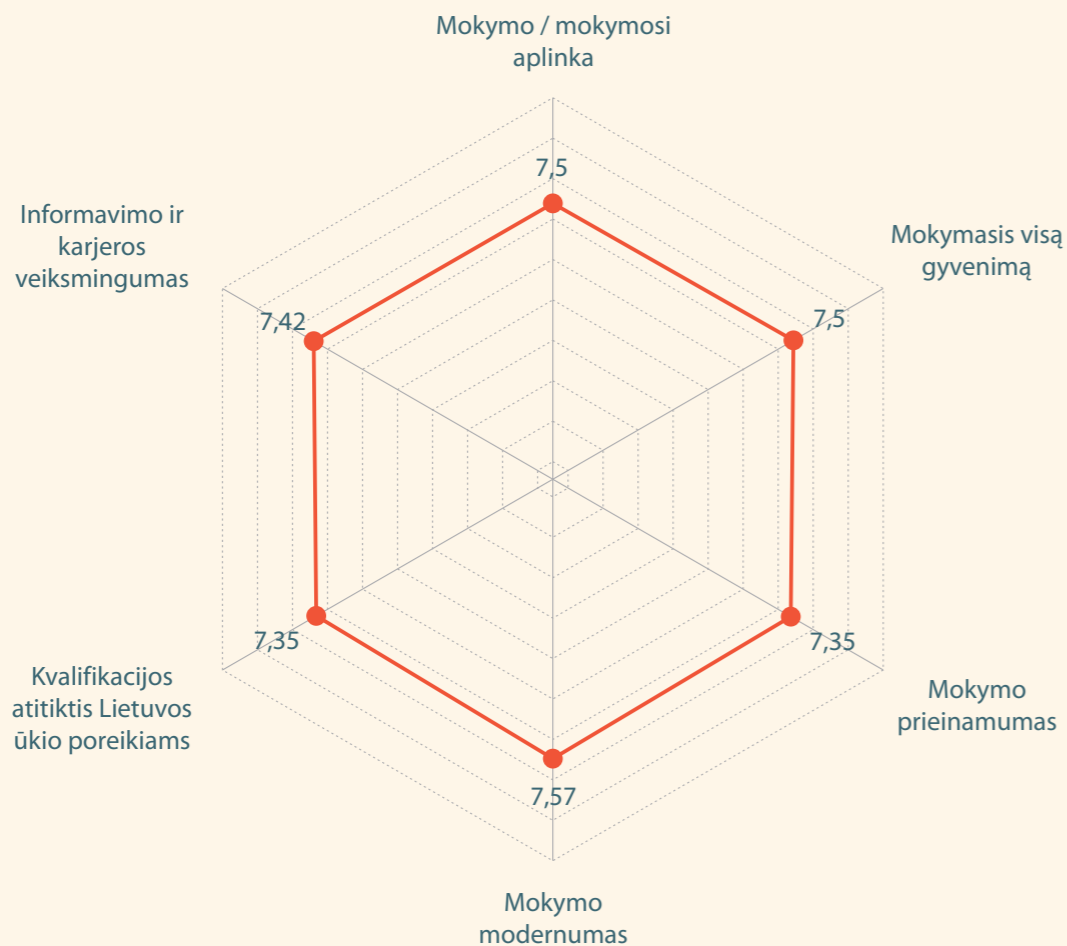
Planavimas / 17
Įgyvendinimas / 17
Vertinimas / 18
Peržiūra / 19

REKOMENDACIJOS / 20

PRIEDAS / 22

Išorinio vertinimo rezultatai pagal strategines vertinimo sritis

Skėtis pagal strategines vertinimo sritis

Plaukų ir grožio priežiūros švietimo posričio programų išorinis vertinimas vyko 14 profesinio mokymo įstaigų. Buvo įvertintos 6 posričio programos (žr. priedas).

Mokymo / mokymosi aplinka

Šios strateginės vertinimo srities posričio vidurkis - 7,5.

Vertinant **rodiklį „Profesinio mokymo teikėjo vizija ir misija“** galima teigti, kad daugumos vertinto posričio profesinio mokymo teikėjų misijose ir vizijose atsispindi šiuolaikinės mokymo įstaigos požiūris siekti parengti kvalifikuotą darbuotoją, kuris gebėtų įgytas žinias taikyti praktikoje, mokytis visą gyvenimą ir taip prisidėti prie šalies ūkio kilimo. Daugumos mokyklų vizijoje ir misijoje aiškiai suformuluoti siekiai ugdyti nuolat besimokantį, atvirą kaitai, kūrybingą ir atsakingą žmogų. Pusės mokyklų vizijoje ir misijoje neakcentuotas pagrindinis paslaugos gavėjas – žmogus, kaip pagrindinis mokymo įstaigos veiklos aspektas. Dažnai mokymo teikėjų misija orientuota į atvirą naujovėms, teikiančią kokybiškas profesinio mokymo, bendrojo ugdymo paslaugas, mokyklą, o vizijoje atsispindi siekis būti

visuomenės pripažinta mokykla bei profesinio mokymo lydere, neakcentuojant pagrindinio paslaugų gavėjo – žmogaus. Dalis mokyklų vizijoje akcentuoja siekį išlikti konkurencinga mokykla.

Rodiklis „Profesinio mokymo teikėjo metiniai prioritetingi uždaviniai“. Dauguma profesinio mokymo teikėjų metinių prioritetingų uždavinių kiekvienais metais neatnauja, arba atnauja tik dalį. Beveik pusė profesinių mokyklų pateikia po 10 ir net 20 prioritetingų uždavinių kiekvienais metais, neišskiria esminių dalykų. Tik trečdalis profesinio mokymo teikėjų kasmet atnauja prioritetingus uždavinius, numato jų nuo 3 iki 5, uždaviniai keliami vis sudėtingesni ir apima platesnes galimas institucijos veiklas.

Pusės profesinio mokymo teikėjų vizijos ir misijos siekiniai atsispindi prioritetinguose metiniuose uždaviniuose ir parodo, kad mokykla tikslingai žengia link savo tikslų įgyvendinimo.

Rodiklis „Strateginių metinių tikslų atnaujinimo dalyviai“. Būtina atkreipti dėmesį į šio rodiklio (duomenys už einamuosius metus) įgyvendinimą, kadangi tik trečdalis profesinio mokymo teikėjų į strateginių metinių tikslų atnaujinimą bei planavimą įtraukia visus socialinius dalininkus: pedagogus, mokinius, tėvus, socialinius partnerius, sudaro tikslines darbo grupes. Deja, beveik pusėje mokyklų planavimo procese dalyvauja tik mokyklos administracija, pedagogai ir mokiniai. O vienoje profesinėje mokykloje šią veiklą vykdo tik pedagogai.

Tačiau visos mokyklos nurodo, kad tikslai žinomi visai mokyklos bendruomenei, socialiniams dalininkams. Su tikslais jie supažindinami bendrų susirinkimų metu, tėvų susirinkimų metu, skelbiami mokyklų internetiniuose tinklapiuose.

Rodiklis „Pasitenkinimo aplinka matavimas“. Daugumoje mokymo įstaigų yra sukurti instrumentai mokytojų ir mokinių pasitenkinimo mokymosi ir darbo aplinka matavimui. Dažniausiai tai yra mokinių ir / arba mokytojų apklausa raštu arba žodžiu, pagal iš anksto parengtus klausimus. Matavimas atliekamas instituciniu lygmeniu, rečiau apklausos atliekamos pagal konkrečias mokymo programas. Matavimai vyksta reguliariai, dažniausiai vieną kartą per metus.

Rodiklis „Mokinių atsiliepimai“. Dauguma mokinių patenkinti mokymosi aplinka. Mokymosi sąlygos skatina mokinių kūrybiškumą ir motyvaciją mokymuisi. Tačiau vizitų metu buvo pastebėta, kad keliose mokymo įstaigose kabinetai neaprūpinti kokybiška garso ir vaizdo technika, dirbtuvėse akivaizdžiai trūksta šiuolaikinės įrangos, trūksta paprasčiausios metodinės medžiagos, bet buvo teigiama, kad visi mokiniai arba dauguma mokinių yra patenkinti mokymo / mokymosi aplinka. Todėl peršasi viena išvada, kad mokiniai paprasčiausiai nėra matę kaip atrodo šiuolaikinės mokymo priemonės ir ką reiškia geras programos aprūpinimas arba apklausų rezultatai yra netikslūs.

Rodiklis „Mokytojų atsiliepimai“. Visose mokymo įstaigų pateiktose ataskaitose nurodyta, kad dauguma vertinto posričio programų mokytojų (80-90 %) yra patenkinti turimomis darbo sąlygomis, vizitų metų keliose mokymo įstaigose buvo pastebėta visai kitokia situacija. Dviejose profesinio mokymo įstaigose buvo pastebėta, kad vykdomose kirpėjų programose dirbama su neprofesionalia kosmetika. Taip pat vertinimo metu buvo nustatyta, kad pusė kirpėjų bei higieninės kosmetikos programų teikėjų nepakankamai aprūpinti kokybiška kosmetika (kas šioms specialybėms yra būtina). Todėl kyla klausimas kodėl savianalizės ataskaitose to mokyklos nekonstatavo kaip fakto?

Kriterijaus „Aplinka motyvuoja mokymuisi“ rezultatai tiesiogiai susiję su mokymosi aplinkos patrauklumu. Vertintojų nuomone iš dalies nubyrejęs mokinių skaičius ir mokinių pažangumo rodikliai susiję su tuo, kokioje aplinkoje mokosi mokiniai. Pastebėta, kad tose mokymo įstaigose, kur mokymosi

aplinka nėra patraukli, kabinetai prašosi remonto, neaprupinti modernia mokymosi įranga, nepakanka praktiniam mokymui skirtų priemonių, mokinių nubyrijimas yra žymiai didesnis. Nors visos mokyklos teigia matuojančios mokinių pasitenkinimą mokymo / mokymosi sąlygomis, vizitų metu dalis jų negalėjo pateikti anketų, parodyti ko konkrečiai klausia mokinių. Išaiškėjo, kad kai kurios mokyklos reguliariai to nedaro, apklausia mokinius žodžiu ir tik pirmaisiais mokymo metais. Tik didesnė pusė mokyklų nurodė, kad gautus apklausų duomenis analizuoja, atsižvelgia į esminius mokinių pageidavimus ir planuoja žingsnius jų įgyvendinimui.

Rodiklis „Nubyrijusių“ (nebaigė programos ir niekur nesimoko) mokinių dalis“. Vertinant visas posričio programas galima teigti, kad mokinių „nubyrijimas“ yra pakankamai didelis. Tik 5 profesinio mokymo įstaigose mokinių „nubyrijimas“ per pastaruosius 3 metus buvo mažesnis nei 10 %, tačiau ir jose nėra mažėjimo tendencijos, skirtingais metais jis svyruoja. Daugiau kaip pusėje vertintų profesinio mokymo įstaigų „nubyrijimas“ per pastaruosius 3 metus buvo didesnis nei 10 % ir taip pat šie skaičiai kinta. Tik vienoje mokymo įstaigoje nustatyta mažėjimo tendencija, bet vis dar daugiau nei 10 %.

Analizuojant mokyklų pateiktus statistinius duomenis, pastebėta, kad žymiai didesnis nubyrijusių mokinių skaičius per paskutinius 3 metus yra Higieninės kosmetikos kosmetiko mokymo programose (visose viršija 10 % ir siekia net daugiau nei 20 %). Dauguma mokyklų analizuoja „nubyrijusių“ mokinių priežastys ir pastebi, kad daugiausiai jų „nubyra“ 3 kurse.

Rodiklis „Mokinių pažangumas“. Tik 3 mokyklose daugiau nei 50 % mokinių pažangumas kasmet didėja ir pažangumo rodikliai kasmet gerėja. Pusėje vertinto posričio mokyklų mokinių pažangumo gerėjimas vienais metais siekia 50 %, o kitais krenta iki 20 %, todėl nei didėjimo nei mažėjimo dėsniumų nėra. Trečdalyje mokyklų nustatyta mokinių pažangumo mažėjimo tendencija.

Rodiklis „Veiklos tobulinimo priemonės“. Nors ataskaitose visos profesinio mokymo įstaigos nurodo, kad programų įgyvendinimo rezultatai aptariami su visais socialiniais dalininkais bei kartu numatomos veiklos tobulinimo priemonės kiekvienai strateginei veiklos sričiai, tačiau po vizitų į mokyklas nustatyta, kad tik pusė jų aiškiai aprašo veiklos tobulinimo priemones mokymosi aplinkos gerinimui, socialinių dalininkų dalyvavimą šiame procese. Dažniausiai socialiniai dalininkai (mokiniai, mokytojai, tėvai, socialiniai partneriai, administracija, bendruomenė) įtraukiami į centro / mokyklos tarybos veiklą. Tarybos nariai renkasi mažiausiai du kartus per metus, susitikimų metu pristatomos veiklos ir priimami siūlymai, sprendimai jų tobulinimui.

Likusiose mokyklose veiklos tobulinimo priemonės nėra planuojamos pagal kiekvieną strateginę veiklos sritį. Šiose mokyklose programų įgyvendinimo rezultatai taip pat aptariami reguliariai, bent vieną kartą per metus. Aptarimai vyksta pedagogų posėdžių metu, tėvų susirinkimo metu, Tarybos posėdžių metu. Tačiau į veiklos tobulinimo priemonių planavimą įtraukiami ne visi socialiniai dalininkai, ypač pasigendama darbdavių atstovų.

Pastebėjimai: Jei būtų socialiniai dalininkai tikri, o ne „popieriniai“, gal ir programų aprūpinimas būtų geresnis.

Rodiklis „Programų įgyvendinimo rezultatų viešinimas“. Visos mokymo įstaigos teigia, kad naudoja įvairius viešinimo būdus (internetinės mokyklų svetainės, socialiniai tinklai, posėdžiai, stendai mokyklose, atvirų durų dienos, informacija vietinėje žiniasklaidoje (spauda, televizija), vizitai į bendrojo lavinimo mokyklos, dalyvavimas vietos renginiuose, parodose). Vizitų metu nustatyta, kad visos mokyklos daugiau ar mažiau viešina savo programų pasiekimus visuomenėje, tačiau tikrai ne visa

informacija yra skelbiama. Mokinių bei mokytojų pasitenkinimas, nubyrijimas, pažangumo rodikliai dažniausiai nėra viešinami. Šie rezultatai skelbiami nebent tėvų susirinkimų bei mokyklos tarybos posėdžių metu.

Dauguma mokyklų, pildydamos ataskaitoje rodiklius „Veiklos tobulinimo priemonės“ bei „Programų įgyvendinimo rezultatų viešinimas“ pateikė vienodą informaciją visoms strateginės veiklos sritims.

Geroji patirtis.

- » Vizito metu išorės vertintojai puikiai atsiliepė apie *Kauno Karaliaus Mindaugo profesinio mokymo centro, Vilniaus paslaugų verslo darbuotojų profesinio rengimo centro, Klaipėdos siuvimo ir paslaugų verslo mokyklos, Alytaus profesinio rengimo centro bei VšĮ Mokykla „Art of Beauty“* grožio paslaugų programų aprūpinimą šiuolaikiškais mokymo priemonėmis, moderniomis praktinio mokymo bazėmis bei aprūpinimu kokybiškais medžiagomis praktiniam mokymui.

Mokymasis visą gyvenimą

Šios strateginės vertinimo srities posričio vidurkis - 7,5.

Kriterijus „Posričio lygmeniu teikiami įvairios paskirties mokymai“. Analizuojant šį kriterijų nustatyta, kad 7 profesinio mokymo įstaigos teikia įvairios paskirties formaliojo ir neformaliojo mokymo programas kvalifikacijos įgijimui, kvalifikacijos tobulinimui, taip pat teikiami mokymai bedarbiams. Teikiami įvairios paskirties kursai ir pamokos profesijos mokytojams, bendrojo ugdymo mokyklų moksleiviams, mokiniams, organizuojamos ekskursijos darbuotojams ir mokiniams. Vykdomi parodomieji darbai miesto bendruomenei, bendrojo lavinimo mokyklose ir priešmokyklinio ugdymo įstaigose.

6 profesinio mokymo įstaigos teikia tik formalias įvairios paskirties programas, 1 mokymo įstaiga teikia tik 1 formaliojo mokymo programą.

Kriterijus „Sudarytos įvairios pereinamumo tarp švietimo grandžių galimybės“. Visos mokymo įstaigos nurodo, kad sudarytos pereinamumo tarp švietimo grandžių galimybės tarp bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo programų, nekeičiant mokymosi trukmės, tarp tos pačios kvalifikacijos profesinio mokymo programų, kurias teikia skirtingi profesinio mokymo teikėjai bei tarp neformaliojo mokymo programų.

Beveik pusė mokyklų (6) turi pasirašiusios bendradarbiavimo sutartis su aukštosiomis mokyklomis (dauguma su kolegijomis), profesinio mokymo teikėjais.

Tačiau pereinamumo atveju mokymo programos trukmė išlieka tokia pati, bet užskaitomi atskiri mokymo dalykai. Tik viena mokykla nurodo, kad pereinamumo atveju profesinio mokymo programos trukmė mažėja arba išlieka tokia pati.

Daugiau kaip pusė mokyklų pasirašę bendradarbiavimo sutartis su bendrojo ugdymo mokyklomis, organizuoja ten kursus, veda pamokėles. Tik kelios mokymo įstaigos nurodo, kad pereinamumą tarp švietimo grandžių užtikrina parengtas ankstesnio mokymosi pasiekimų įskaitymo tvarkos aprašas, įskaitinės užduotys, konsultacijos (teorinės ir praktinės).

Kriterijus „Mokymasis baigiamas sėkmingai“. Visoms mokymo įstaigoms labai svarbus šis kriterijus, tačiau tik 1 profesinio mokymo įstaigos mokiniai 100 % sėkmingai baigė mokslus (privati mokykla). Daugiau nei pusėje (8) profesinio mokymo įstaigų daugiau nei 90 % įstojusių mokinių sėkmingai

baigė mokslus bei sėkmingai baigusiu skaičius nežymiai išaugo per 3 paskutinius metus arba išliko pastovus.

4 mokyklose tik apie 80 % įstojusių mokinių sėkmingai baigia mokslus, o per 3 metus pastebėta, kad baigusiu skaičius arba nekito, arba pastebėtas nežymus mažėjimas. Deja 1 mokykloje sėkmingai mokslus baigusiu vidurkis nesiekia 50 %.

Kriterijus „Mokymasis tęsiamas kitose programose“. Analizuojant kriterijų pastebėta, kad visose mokymo įstaigose plaukų ir grožio priežiūros posričio programose nėra mokinių, tęsiančių mokymąsi žemesnio lygmens programose, tačiau nedidelė dalis tęsia mokymąsi to paties lygmens programose ir vidutiniškai apie 15 % mokymąsi tęsia aukštesnio lygmens programose. Beveik visų mokymo įstaigų absolventai tęsia mokymąsi aukštesiose mokyklose. Vienoje iš jų vidutiniškai 40 absolventų per metus tęsia mokymąsi aukštojoje mokykloje.

Rodiklis „Veiklos tobulinimo priemonės“. Visos vertintos mokyklos nurodo, kad programų įgyvendinimo rezultatai reguliariai aptariami su visais socialiniais dalininkais. Apie veiklos tobulinimo priemonės žino ir joms pritaria visi socialiniai dalininkai. Tačiau analizuojant paskutinių 3 metų prioritetinius uždavinius, pastebėta, kad tik mažiau nei pusė profesinio mokymo įstaigų veiklos tobulinimo priemonės suplanuotos pagal vertinamą sritį, iškeliami nauji tikslai. Likusios mokyklos tobulinimo priemonių strateginės veiklos sritims neišskyrė, tobulinimui konkrečių veiklų nenumato, o prioritetiniai uždaviniai bendro pobūdžio. Tačiau vizitų metu išaiškėjo, kad dalyje mokyklų tobulintinos veiklos numatomos metiniuose veiklos planuose. Taip pat nustatyta, kad planuojant veiklas socialinių dalininkų dalyvavimas dažnai yra formalus (ypač darbdavių), pasitaiko, kad planavime dalyvauja tik mokyklos administracija ir pedagogų atstovai.

Taip pat pastebėta, kad mokymo įstaigose, kuriose pakankamai mažas moksleivių, baigusiu mokymąsi, skaičius, nebuvo suplanuotos jokios veiklos šiai sričiai tobulinti.

Rodiklis „Programų įgyvendinimo rezultatų viešinimas“. Visos vertintos mokymo įstaigos nurodo, kad kasmet rengiama ir viešinama informacija apie programų įgyvendinimą. Tačiau vizitų metu buvo išsiaiškinta, kad ne visa informacija apie programų įgyvendinimą yra viešinama. Naudojami įvairūs informacijos viešinimo būdai. Kasmet rengiama ir viešinama informacija apie vykdomas ir planuojamas vykdyti programas. Informacija viešinama mokyklų internetiniuose tinklapiuose, įvardinamos teikiamos programos pagal paskirtį ir tipą, nurodyta jų trukmė ir valstybinis kodas. Kai kurios mokyklos informavimui naudoja miesto standus, reklamą, žiniasklaidos priemones, organizuoja atvirų durų dienas, dalyvauja mokymo ir studijų parodose.

Pastebėjimai.

Dar yra mokyklų neįdiegusių elektroninio dienyno. Yra mokyklų, netaikančių pamokų stebėjimo praktikos (nevedamos atviros pamokos), vadinasi, neaiški pamokų vedimo kokybė. Palyginti mažai teikiama kursų, pamokų. Mokymo įstaigoms, kurios vykdo mokymo programas įkalinimo įstaigose, šių įstaigų duomenys blogina bendrus statistinius duomenis.

Geroji patirtis.

- » Atidarytas **Kauno Karaliaus Mindaugo sektorinio praktinio mokymo centras „Modus“**, kuris turėtų užtikrinti mokytojų ir mokinių stažuotes moderniose sąlygose.

Mokymo prieinamumas

Šios strateginės vertinimo srities posričio vidurkis - 7,35.

Mokymo prieinamumas – tai vienas iš svarbiausių rodiklių, parodančių mokyklų sugebėjimą surasti savo mokinį šiuolaikinėje rinkoje.

Rodiklis „Mokymosi ar darbo patirties užskaitymo mechanizmai“. Dauguma vertinto posričio profesinio mokymo įstaigų ankstesnio mokymosi pasiekimus ar darbo patirties pasiekimus užskaito vadovaujantis 2011 m. sausio 11 d. Švietimo ir mokslo ministerijos patvirtintu „Ankstesnio mokymosi pasiekimų užskaitymo tvarkos aprašu“. Dažniausiai, mokiniai iš kitų profesinių mokyklų priimami tik į tokias pačias mokymo programas, kuriose jau mokėsi, užskaitant dalykų patenkinamus pažymius ir įpareigojant atsiskaityti už nepatenkinamus pažymius.

Trys mokymo įstaigos nurodė, kad turi pasirengusios vidinį tvarkos aprašą, kuriame nustatytos aiškios procedūros ankstesnės mokymosi ar darbo patirties užskaitymui, paskirstytos atsakomybės ir funkcijos įgyvendinant ankstesnės mokymosi ar darbo patirties užskaitymą.

Viena mokymo įstaiga nurodė, kad numatyta tvarka taikoma tik mokyklos viduje mokiniui nusprendus keisti dalyko programą ar programos kursą.

Profesinio mokymo įstaigos, kurios yra pasirašiusios bendradarbiavimo sutartis su aukštesniomis mokyklomis nurodo, kad ten yra aprašytos jų absolventų pereinamumo galimybės.

Dvi mokymo įstaigos nurodė, kad neturi duomenų „ND“ – nieko nedaro. Taip pat nei viena mokymo įstaiga nepateikė pavyzdžių, kad būtų praktiškai tekę atlikti darbo patirties užskaitymo procedūras, stojant mokytis į vertinto posričio programas. Mokyklų teigimu, tokių prašymų nėra sulaukę.

Rodiklis „Teikiamos programos“. Mokyklos, kurios pateikė vertinimui ne vieną programą, atitinkamai vykdė mokymus skirtingo išsilavinimo lygio žmonėms. 5 mokymo įstaigos, teikiančios plaukų ir grožio priežiūros posričio programas, vykdė po dvi skirtingo lygmens (su pagrindiniu ir viduriniu išsilavinimu) kirpėjo mokymo programas bei 4 mokyklos vykdė 3 ir daugiau programų. Trečdalis mokyklų (5) teikė tik vieną vertinto posričio mokymo programą.

Visose profesinio mokymo įstaigose mokosi mokiniai su įvairiais poreikiais: iš socialiai remtinų šeimų, turintys negalią (2 mokymo įstaigos), su aukštuoju išsilavinimu, įvairaus amžiaus. Sudarytos galimybės mokytis pagal individualų planą. Beveik visose vertintose programose yra bent vienas specialybės mokytojas baigęs asmenų su specialiais poreikiais mokymo kursus. Mokytojo galinčio dirbti su spec. poreikių vaikais nėra tik vienoje mokykloje.

Kriterijus „Mokiniai su įvairiais poreikiais sėkmingai baigia mokymąsi ir yra užimti“. Daugumoje mokyklų daugiau nei 50 % absolventų su įvairiais poreikiais yra užimti, t. y. dirba arba tęsia mokymąsi kitose programose. Trečdalyje mokyklų šis procentas nesiekia 50 %, o likusiose mokymo įstaigose tokie duomenys nerenkami.

Rodiklis „Veiklos tobulinimo priemonės“. Analizuojant veiklos tobulinimo priemones, reikia pažymėti, kad dauguma mokyklų yra numačiusios ir vykdo šias priemones: programų įgyvendinimo rezultatai aptariami su visais socialiniais dalininkais (mokiniais, mokytojais, tėvais, socialiniais partneriais, administracija, bendruomene) 1–2 kartus per metus, rezultatai analizuojami mokyklos tarybos posėdžiuose (1-2 kartus per metus dalyvaujat socialiniams dalininkams), mokytojų tarybos ir metodinių

grupių posėdžiuose, susirinkimuose su tėvais, mokyklos darbuotojų susirinkimų metu. Veiklos tobulinimo priemonių planavimas pagal kiekvieną strateginę vertinimo sritį dalyje mokyklų nevykdomas.

Rodiklis „Programų įgyvendinimo rezultatų viešinimas“. Programų įgyvendinimo viešinimui mokyklos taiko šias priemones: informacija apie vykdomų mokymo programų įgyvendinimą skelbiama mokyklos internetiniame tinklalapyje, rajoninėje spaudoje, radijuje bei televizijoje, įgyvendinimas svarstomas mokyklos bendruomenės, tėvų susirinkimų metu, mokytojų tarybos bei metodiniuose grupių posėdžiuose, viešinimui skiriamos atvirų durų dienos.

Pastebėjimai.

Ne kiekvienoje vertinamoje programoje yra specialybės mokytojai, baigę asmenų su specialiais poreikiais mokymo kursus. Tačiau abejotina, ar šis reikalavimas yra tikslingas, nes kirpėjų ir higieninės kosmetikos kosmetikų programose specialiųjų poreikių mokiniai apskritai neturėtų mokytis. Šios dvi programos yra vienintelės teikiančios tiesiogines klientui paslaugas. Daugelyje mokyklų nėra mokymo programų, pagal kurias galima mokytis nuotoliniu būdu.

Mokymo modernumas

Šios strateginės vertinimo srities posričio vidurkis - 7,57.

Mokymo / mokymosi medžiagos bei mokymo metodų taikymu mokyklos yra daugiau / mažiau vienodame lygmenyje ir atitinka šiuolaikinius reikalavimus. Skiriasi techninė bazė, tarptautinis mobilumas.

Rodiklis „Techninės bazės atnaujinimas“. Vertintos profesinio mokymo įstaigos nurodo, kad techninė bazė atnaujinama reguliariai atsižvelgiant į kintančius ūkio poreikius, technologines naujoves, finansines galimybes. Nedidelė dalis mokymo įstaigų nurodo, kad techninę bazę atnaujina reguliariai, atsižvelgiant į ūkio poreikius, kuriuos nustato drauge su socialiniais partneriais.

Kitose mokymo įstaigose atnaujinimo poreikis nustatomas apklausiant kabinetų vedėjus bei profesijos mokytojus, ir tik, esant būtinybei, konsultuojamasi su socialiniais partneriais. Techninės bazės atnaujinimui dauguma mokymo įstaigų naudoja įvairius finansavimo šaltinius (nacionalinės investicijos, projektinės lėšos, steigėjų lėšos, verslo parama, už teikiamas paslaugas gaunamos lėšos ir kt.). Dalis mokyklų techninės bazės atnaujinimui naudoja tik steigėjo lėšas.

Rodiklis „Techninės bazės eksploatavimo efektyvumas“. Turimos mokyklose techninės bazės eksploatavimo efektyvumas daugumoje mokyklų priklauso nuo vykdomų posričio programų skaičiaus. Tose mokyklose, kur teikiamos 3 ir daugiau mokymo programų, techninė bazė naudojama nuo 9 iki 16 valandų. Mokyklose, kur teikiamos 2 mokymo programos, techninė bazė naudojama vidutiniškai 7 valandas. Vienoje mokykloje techninė bazė naudojama tik 4 val.

Rodiklis „Pajamos už teikiamas paslaugas“. Pagal gaunamas papildomas pajamas už teikiamas paslaugas mokyklas galima suskirstyti į tris grupes: trečdalis mokyklų iš rinkos dalyvių už mokinių mokymosi procese suteiktas paslaugas ir pagamintą produkciją gauna pajamas ir jos kasmet didėja, trečdalis mokyklų neteikia tokių paslaugų ir trečdalis mokyklų nurodė, kad tokių duomenų neturi.

Rodiklis „Mokiniai“. Tik 4 mokymo įstaigose yra besimokančių mokinių iš kitų šalių. Tačiau dviejose mokyklose tokių mokinių kasmet nebuvo. Beveik pusė vertintų mokyklų mokinių vyksta stažuo-

ti į užsienį, tačiau ne visos mokyklos kasmet turi tokią galimybę. Keturios mokymo įstaigos nevykdė mainų programų, todėl neturėjo besimokančių mokinių iš kitų šalių ir nesiuntė savų mokinių mokytis į kitas šalis.

Rodiklis „Mokymo / mokymosi medžiagos tipai“. Visose mokyklose mokymosi procesui naudojama įvairi mokymo / mokymosi medžiaga: vadovėliai, užduočių sąsiuviniai, konspektai, skaidrės, savarankiško mokymosi užduotys, kompiuterinės mokymo programos, elektroniniai spaudiniai, vaizdo įrašai (mokomieji kino filmai, filmuota medžiaga), skaidrės, plakatai, praktinio mokymo užduočių rinkiniai.

Rodiklis „Įmonės ar kiti profesinio mokymo teikėjai“. Daugumoje mokyklų mokiniams sudarytos sąlygos praktiniam mokymui įmonėse, dirbančiose moderniomis technologijomis ir turinčioms šiuolaikišką įrangą. Įmonės, kuriose vykdomas praktinis mokymas, atrenkamos atsižvelgiant į ūkio poreikius, mokymo programos reikalavimus, mokymosi sąlygas, į įmonėje naudojamas modernias technologijas bei įrangą ir socialinių partnerių pasiūlą. Kai kuriose mokyklose yra sukurta praktikos atlikimo vietų duomenų bazė. Leškant įmonių, kuriose mokiniai galėtų atlikti praktinį mokymą, mokyklos naudojami Pramonės, prekybos ir amatų rūmų bei socialinių partnerių rekomendacijomis, neretai ir asmeniniais kontaktais. Įmonės veikla turi atitikti praktikos programą, sudaromos sąlygos mokiniams atlikti visus numatytus darbus, kad praktikos programa būtų įvykdyta.

Mokyklos taip pat pažymėjo, kad dažnai susiduria su finansine problema ieškodami praktikos atlikimo vietų, kadangi iš mokinių reikalaujama susimokėti už darbo vietą grožio paslaugų salonuose.

Rodiklis „Mokytojai“. Visos mokyklos turi pakankamą kiekį profesijos mokytojų. Beveik visose mokymo įstaigose mokymo procese dalyvauja bent vienas įmonės atstovas per metus.

Rodiklis „Metodiniai ištekliai“. Mokyklos pateikė informaciją, kad metodinių išteklių atnaujinimas vykdomas reguliariai, kasmet atnaujinama dažniausiai pagal poreikį (nuo 20-100 %) metodinės medžiagos. Visose mokymo įstaigose 100 % mokymo laiko aprūpinta metodine medžiaga. Deja, dalis metodinės medžiagos neatitinka informacinių technologijų laikmečio reikalavimų. Kokybiškam mokymui įtakos turi ne tik mokytojo profesinės kompetencijos, bet ir gebėjimas pamokai pasirengti kokybišką metodinę medžiagą. Vizitų metu paaiškėjo, kad daugelis mokyklų profesijos mokytojų metodinę medžiagą ruošiasi patys individualiam naudojimui. Ši tvarka tik apsunkina jiems patiems darbą, reikia kiekvienam ruošti „savo“ rinkinį, todėl metodinės medžiagos modernumas tiesiogiai priklauso nuo profesijos mokytojų sąmoningumo ir mokyklų administracijų reiklumo. Nežiūrint į tai, kad šiuolaikiniame informaciniame pasaulyje galima surasti beveik visą informaciją susijusią su konkrečiomis technologijomis, dar yra mokyklų kur metodinės medžiagos kokybė yra tik pačių mokytojų reikalas. Vizitų metu buvo ir tokių atveju, kai mokytojas nesugebėjo parodyti jokios metodinės medžiagos (nebuvo rakto, neatsidarė kompiuteris ir t.t.), nors mokyklos savianalizėje viskas buvo labai pavyzdgingai surašyta.

Rodiklis „Mokymo metodai“. Visos vertintos profesinio mokymo įstaigos ataskaitose nurodo, kad ugdymo procese naudojami daugiau kaip 3 įvairūs mokymo metodai. Aktyvieji mokymo metodai: demonstracinis, klausimai-atsakymai, diskusija, vaidybiniai žaidimai, netradicinės pamokos, pamokaseminaras, įtraukianti paskaita, darbas grupėse, diskusija, atvejo analizė, seminaras, ekskursija, mokymasis darbo vietose, edukacinės išvykos, sąvokų (konceptijų) žemėlapis, projektas, demonstravimas, pratybos, konsultavimas, dalykiniai žaidimai, pristatymų pagal temą rengimas.

Ataskaitose nurodoma, kad dauguma mokinių naudojamus mokymo metodus vertina teigiamai. Tik pusė vertintų mokymo įstaigų nurodė, kad atliekama mokinių apklausa dėl mokymo metodų tinkamumo. Tačiau vykdomos apklausos atliekamos dažniausiai mokyklos lygiu, neišskiriant atskirų mokymo programų. Dalyje mokyklų tokios apklausos nevykdomos, vizitų metu mokyklose buvo teigiama, kad kiekvienas mokytojas atlieka žodinę apklausą, tačiau gautų duomenų nefiksuoja. Mokiniai pageidauja, daugiau projektinių darbų, komandinio darbo.

Kriterijus „Ugdoma kokybės kultūra“. Vertinant mokymo modernumo sritį nustatyta, kad dauguma mokyklų kokybės kultūros ugdymui skiria daug dėmesio. Beveik visos vertintos posričio mokyklos numato konkrečias veiklos tobulinimo priemones šiai sričiai. Apie veiklos tobulinimo priemones žino ir joms pritaria visi socialiniai dalininkai. Programų įgyvendinimo rezultatai aptariami dažniausiai su visais socialiniais dalininkais (mokiniai, mokytojai, tėvai, socialiniai partneriai, administracija, bendruomenė). Programų įgyvendinimo rezultatai aptariami kasmet.

Kasmet rengiama ir viešinama informacija apie mokymo modernizavimą, dalyvavimą mainų projektuose, metodinių mokymo priemonių rengimą, bendradarbiavimą su veiklos pasauliu. Naudojami įvairūs informacijos viešinimo būdai. Informacija skelbiama mokyklos tinklapyje, vietinėje spaudoje, ji prieinama visiems socialiniams dalininkams (mokiniai, mokytojai, tėvai, socialiniai partneriai, administracija, bendruomenė).

Geroji patirtis.

- » Metodinės medžiagos rengimo kokybe galėtų pasidalinti **Alytaus profesinio rengimo centro** profesijos mokytoja metodininkė Meilė Kazokienė. Ši mokytoja surinko pilną komplektą kiekvienai pamokai. Darbas labai kokybiškas. Alytaus profesinio rengimo centro administracija ypatingą dėmesį skiria kiekvieno mokytojo gebėjimui ruošti pamokai.
- » **Klaipėdos siuvimo ir paslaugų verslo mokykla** pateikė puikų pavyzdį, kaip suaktyvinti ir motyvuoti pačius mokinius aptarnauti tikrus klientus praktinio mokymosi metu.

Kvalifikacijos atitiktis ūkio poreikiams

Šios strateginės vertinimo srities posričio vidurkis - 7,35.

Rodiklis „Programų rengimo ir atnaujinimo poreikiai“. Visos mokymo įstaigos nurodo, kad reguliariai aiškinasi programų rengimo ir atnaujinimo poreikį. Nustatyta, kad visos posričio formaliojo mokymo programos kasmet atnaujinamos tam tikra dalimi. Dalis profesinio mokymo teikėjų turi aiškius programų rengimo ir atnaujinimo poreikių nustatymo mechanizmus. Dažniausiai programų rengimo ar atnaujinimo poreikiai nustatomi mokslo metų pabaigoje. Poreikio tyrimo analizė atliekama laisva forma. Profesinio mokymo teikėjas sudaro darbo grupę programai rengti ar tobulinti, kurioje dalyvauja profesijos mokytojai, paslaugų skyriaus vedėjai, socialiniai partneriai. Tačiau tik dalis profesinio mokymo teikėjų aktyviai bendradarbiauja su verslo atstovais ir kitais socialiniais partneriais siekdami parengti kokybišką programą, pritaikytą Lietuvos ūkio poreikiams.

Rodiklis „Rodikliai programų įgyvendinimo kokybės stebėsenai“. Dauguma vertinto posričio profesinio mokymo teikėjų yra nusistatę rodiklius programų įgyvendinimo kokybės stebėsenai. Rodikliai aiškūs ir išmatuojami: mokinių įstojimo ir baigimo skaičius, absolventų įsidarbinimo skaičius, metodinės mokymo medžiagos įvairovė, pamokų formų įvairumas, informacinių technologijų taikymas

mokymo procese, konkrečių ugdymo tikslų ir uždavinių formulavimas, ugdymo turinio planavimas, taikomi ugdymo būdai, ugdymo individualizavimas / diferencijavimas, bendravimas ir bendradarbiavimas su mokiniais, atsakomybės už atliekamą darbą prisiėmimas.

Viena profesinio mokymo įstaiga nepateikė duomenų apie turimus nusistatytus rodiklius programų įgyvendinimo kokybės stebėsenai. Programų rengimo ir atnaujinimo poreikių nustatyme nedalyvauja socialiniai partneriai arba jie neįvardinti. Neatliekamas tyrimas dėl programos tobulinimo reikalingumo. Per 3 metus nei karto nebuvo atnaujinamos programos. Teiginys ataskaitoje, kad darbdaviai patenkinti absolventų kvalifikacija, yra niekuo neparemtas ir apskritai kelia abejonių, nes tikrinimo metu nerasta jokių rūpinimosi programa požymių: programos aprūpinimas nuliniame lygmenyje.

Kriterijus „Mokytojai nuolat tobulina savo kvalifikaciją“. Vertinant kvalifikacijos atitiktį Lietuvos ūkio poreikiams ypač svarbus mokytojų pasirengimas dirbti šiuolaikiniame technologijų pasaulyje ir pastoviai kelti kvalifikaciją, tobulinti turimas ir įgyti naujas kompetencijas. Išanalizavus visų vertinto posričio mokyklų pateiktus duomenis galima teigti, kad daugumai mokytojų sudarytos sąlygos atnaujinti tiek profesinę, tiek bendrojo lavinimo kvalifikaciją. Per pastaruosius metus vidutiniškai 90 % profesijos mokytojų kėlė savo kvalifikaciją. Mokyklose lėšų, skiriamų profesinės kvalifikacijos tobulinimui, dalis 2011-2013 m. daugelyje mokyklų nebuvo stabili, ji kito nuo mokinių skaičiaus, dalyje mažėjo, išaugus mokinių skaičiui, išaugdavo ir lėšos kvalifikacijos tobulinimui. Nemaža dalis pedagogų atnaujino savo kvalifikaciją dalyvaudami ES fondų remiamuose kompetencijų tobulinimo projektuose.

Kelios mokyklos nenurodė, kokia lėšų suma buvo skirta profesinės kvalifikacijos tobulinimui, neturėjo duomenų apie tai, kiek mokytojų ir kiek laiko skyrė kvalifikacijos tobulinimui.

Rodiklis „Dalyvavimas projektinėje veikloje“. Dauguma vertintų mokyklų aktyviai dalyvauja projektinėje veikloje, paskutiniiais metais dalyvavimas išaugo. Dauguma mokytojų dalyvauja mokykliniuose, regioniniuose ir nacionaliniuose projektuose. Pusės vertintų mokyklų mokytojų dalyvauja tarptautiniuose projektuose. Trijų mokyklų mokytojai nedalyvauja jokiaje projektinėje veikloje.

Kriterijus „Efektyvus mokinių įgytų kompetencijų vertinimas“. Dauguma mokyklų taiko 2 ir daugiau kompetencijų vertinimo metodus. Taikomi įvairūs kompetencijų vertinimo metodai: mokinių profesinių žinių ir įgūdžių diagnostinis vertinimas, testai ir praktinės užduotys, meistriškumo konkursai mokyklos, regiono, nacionaliniu lygmenimis.

Pusė vertintų posričio mokyklų organizuoja meistriškumo konkursus mokyklos, regiono, nacionaliniu lygmenimis. Daugiau kaip pusės mokyklų mokiniai kiekvienais metais dalyvauja nacionalinio ir tarptautinio lygmens meistriškumo konkursuose. Kiekvienais metais dalyvaujančių nacionalinio ar tarptautinio lygmens meistriškumo varžybose mokinių skaičius įvairus. Trečdalis mokyklų mokiniai nedalyvauja nei nacionalinio, nei tarptautinio lygmens meistriškumo konkursuose. Dalis mokyklų neorganizuoja meistriškumo konkursų nei mokyklos, nei regiono lygmenimis. Posričio programų meistriškumo konkursuose mokiniai dalyvauja negausiai ir šie skaičiai praktiškai nedidėja (žinant ribotą finansavimą labai mokinių skaičius ir negali didėti, nes darbo objektas konkurse yra speciali manekeno galva, kuri kainuoja arti 400 Lt, specialus stovas dar tiek pat ir t.t.).

Kriterijus „Vertinama programos įgyvendinimo kokybė“. Visos mokymo įstaigos nurodo, kad programų įgyvendinimo savianalizė atliekama kasmet, dalyvaujant darbdaviams, mokyklos bendruomenei. Savianalizės aptarime dalyvauja mokytojai, socialiniai dalininkai, tėvai, administracija. Savianalizės dažnumas priklauso nuo aptariamų rodiklių. Dalis mokymo teikėjų Programų įgyvendinimo savianalizę atlieka periodiškai kas pusmetį, dalyvaujant visų socialinių dalininkų atstovams.

Kriterijus „Geras absolventų įsidarbinimas“. Daugumos mokyklų (8 mokyklos) daugiau kaip 50 % absolventų įsidarbina. Trečdalis mokyklų absolventų įsidarbinimas nesiekia 50 %. Dalies mokyklų šie skaičiai kinta ir tik vienos mokyklos absolventų įsidarbinimo rodiklis kasmet auga.

Kriterijus „Darbdaviai patenkinti absolventų kvalifikacija“. Visos vertinto posričio profesinio mokymo įstaigos nurodo, kad reguliariai tiria darbdavių pasitenkinimą absolventų įgyta kvalifikacija. Mokyklos tai daro įvairiais būdais. Pusė mokymo įstaigų vieną kartą per metus atlieka darbdavių, pas kuriuos mokiniai atliko praktiką, apklausą ir analizuoja gautus duomenis. Didelė dalis mokyklų darbdavių atsiliepimams tirti naudoja praktinio mokymo dienynuose įrašomus atsiliepimus apie mokinius. Kai kurios mokyklos po praktikos apklausia besimokančius ir mokyklą baigiančius mokinius, prašoma įsivertinti kvalifikacinius gebėjimus. Pasitenkinimas nustatomas kasmet analizuojant apklausų rezultatus, pokalbių metu, „apskritų stalų“ diskusijų su darbdaviais metu, bendraujant su darbdaviais, lankant mokinius per praktiką.

Dauguma darbdavių patenkinti dirbančių absolventų kvalifikacija. Darbdavių pasitenkinimas matuojamas apklausų, anketavimo ir neformalaus bendravimo būdais. Pasitenkinimas matuojamas reguliariai.

Rodiklis „Veiklos tobulinimo priemonės“. Veiklos tobulinimo priemonės nustatomos kasmet analizuojant darbdavių apklausų rezultatus, diskusijų su darbdaviais metu, lankantis pas darbdavius per mokinių praktiką, asmens įgytų kompetencijų vertinimo metu. Kai kurios veiklos tobulinimo priemonės aptariamoms iš karto atsiradus poreikiui, kitos – kas pusmetį, kartą per metus.

Veiklos tobulinimo priemonės mokinių kvalifikacinių ir bendrųjų gebėjimų gerinimui nustatomos atsižvelgiant į darbdavių pasiūlymus. Apie veiklos tobulinimo priemones žino ir joms pritaria visi socialiniai dalininkai. Mokyklos turi nusistačiusios aiškias veiklos tobulinimo priemones, renkant ir apdorojant informaciją, gautą iš įmonių, kuriose mokiniai atlieka praktinį mokymą, asmens įgytų kompetencijų vertinimo metu, apklausiant socialinius partnerius mokiniams atlikus praktiką darbdavio įmonėje, apklausiant mokinius, mokinių tėvus, analizuojant mokytojų siūlymus. Veiklos tobulinimo priemonės planuojamos pagal kiekvieną strateginę vertinimo sritį, diegiamos edukacinės inovacijos ugdymo procese, skatinama mokytojų savišvieta, dalyvaujama įvairiose miesto bei šalies edukacinėse programose, konkursuose, projektuose, profesinio meistriškumo konkursuose, organizuojama profesinio mokymo įrangos priežiūra, įsigyjama profesinio mokymo įrangos, įrankių bei pagal galimybes atnaujinamos materialinės bazės, analizuojami mokinių pasiekimai ir pažanga, tobulinamos profesijos mokytojų techninės kompetencijos, vystomi ryšiai su socialiniais partneriais Lietuvoje ir užsienyje.

Geroji patirtis.

- » Yra nemažai mokyklų nuo 2007 metų dalyvaujančių pagrindiniame grožio paslaugų teikėjų konkurse „Pelenė“.

Informavimo ir karjeros planavimo veiksmingumas

Šios strateginės vertinimo srities posričio vidurkis - 7,42.

Kriterijus „Informavimas vykdomas efektyviai“. Lietuvos profesinės mokyklos planingai vykdo ir plėtoja profesinio informavimo ir karjeros planavimo veiklas. Informavimo procesas nuolatinis. Dažniausiai jis skirtas bendrojo ugdymo mokyklų mokiniams. Dalis mokyklų turi parengusias profesinio orientavimo, informavimo ir komplektavimo darbo planą. Mokyklose paskirti atsakingi asmenys už

profesinį informavimą. Atliekama situacijos analizė, mokinių poreikių tyrimas, ilgalaikis karjeros veiklų planas, kvalifikacijos kėlimas, individualus ir grupinis konsultavimas ir informavimas, integruotas ugdymas karjerai visuose dalykuose, karjeros planų sudarymas, mokinių karjeros kompetencijų įsivertinimas ir įvertinimas.

Informavimo politikos priemonės - profesijų, mokymosi ir karjeros galimybių pristatymai, atvirų durų dienos, seminarai - praktikumai, praktiniai užsiėmimai profesijos pristatymui, išbandymui, paskaitos, individualios ir grupinės konsultacijos, dalyvavimas respublikiniuose ir regioniniuose renginiuose, konferencijose, parodose, straipsniai ir skelbimai spaudoje, socialinis tinklas Facebook, per radiją ir televiziją.

Šiai veiklai numatyti finansiniai (lėšos iš biudžeto, įstaigos bei projektinės lėšos) ir žmonių išteklių (darbuotojai specialiai parengti informavimo ir viešinimo paslaugoms). Beveik visose mokyklose profesinį informavimą vykdo profesinio informavimo konsultantai.

Rodiklis „Pagalba karjeros planavimo klausimais“. Atlikus vertinto posričio profesinių mokyklų duomenų analizę nustatyta, kad kvalifikuota pagalba vykdoma instituciniu ir programos lygmeniu. Daugumoje mokyklų yra pakankamai specialistų galinčių suteikti kvalifikuotą pagalbą mokiniui karjeros projektavimo klausimais.

Dauguma mokyklų nurodo, kad visi mokiniai gavo kvalifikuotą pagalbą karjeros projektavimo klausimais. Dalis mokyklų nurodo, kad kvalifikuotą pagalbą karjeros planavimo klausimais gauna dauguma mokinių. Ne visos mokyklos turi specialiai parengtą specialistą karjeros projektavimo klausimais. Ten tokią pagalbą teikia specialiai paruošti profesijos mokytojai.

Viena mokymo įstaiga neturėjo duomenų apie suteiktą pagalbą mokiniams kvalifikuotos pagalbos ir karjeros projektavimo klausimais.

Daugelis mokyklų pasižymi efektyviu mokinių priėmimu. Priimtų ir planuotų priimti mokinių skaičius ne visada sutampa. Priimtų ir planuotų priimti mokinių skaičiaus santykis pusėje vertintų posričio profesinio mokymo programų yra didesnis už vieną, į kitas posričio profesinio mokymo programas priimtų ir planuotų priimti mokinių skaičiaus santykis lygus 1.

Rodiklis „Absolventų (mokiniai, įgiję kvalifikacijos pažymėjimą) užimtumas“. Dauguma (daugiau nei 50 %) absolventų užimti – dirba arba mokosi. Beveik visų profesinio mokymo teikėjų užimtų absolventų dalis nuo visų absolventų didėja kiekvienais metais.

Rodiklis „Mokinių lūkesčių atitikimas“. Dauguma profesinio mokymo teikėjų reguliariai matuoja mokinių lūkesčių atitikimą įgytai kvalifikacijai. Dažniausiai paskutinio kurso mokiniams, atlikus praktiką, pateikiamos apklausos anketos. Nedidelė dalis mokyklų atlieka mokinių žodinę apklausą. Viena mokykla mokinių lūkesčių atitikimą matuoja reguliariai tris kartus per metus. Mokiniai pildo individualias mokymosi trajektorijas, atžvalgas, klausimynus.

Dauguma mokinių patenkinti savo kvalifikacija, įgytomis kompetencijomis, karjeros galimybėmis. Dalis mokinių nurodo (apie 12 %), kad tik iš dalies patenkinti savo kvalifikacija ir įgytomis kompetencijomis. Jie teigia, kad praktikos metu jiems pritrūko teorinių žinių bei praktinių įgūdžių.

Rodiklis „Veiklos tobulinimo priemonės“. Dauguma profesinio mokymo teikėjų nurodo, kad šios strateginės veiklos tobulinimo priemonių planavime dalyvauja visi socialiniai dalininkai (mokiniai, mokytojai, tėvai, socialiniai partneriai, administracija). Jiems pristatomos įgyvendintos veiklos, renkama informacija, atsiliepimai, atsižvelgiama į pateiktas pastabas, priimami sprendimai dėl veiklos tobulinimo.

Taip pat veiklos tobulinimui naudojami ir individualūs pokalbiai su kirpėjo specialybės mokiniams, profesijos mokytojais, praktikos vadovais įmonėje, įmonių vadovais ir savininkais.

Dalis mokymo įstaigų, atsižvelgdami į pasiektus rodiklius, veiklos tobulinimui sudaro mokinių pritraukimo ir konsultavimo karjeros klausimais planus. Gerinant informavimo ir karjeros planavimo sritį atnaujinamos mokyklų internetinės svetainės, skiriamas didesnis dėmesys mokyklų reklamai specializuotuose portaluose, stengiamasi inovatyviai pristatyti profesijas bei jų galimybes.

Keli vertinto posričio profesinio mokymo teikėjai nenurodė ir vizitų metu negalėjo įvardinti veiklos tobulinimo proceso bei priemonių konkrečiai vertintai veiklos sričiai.

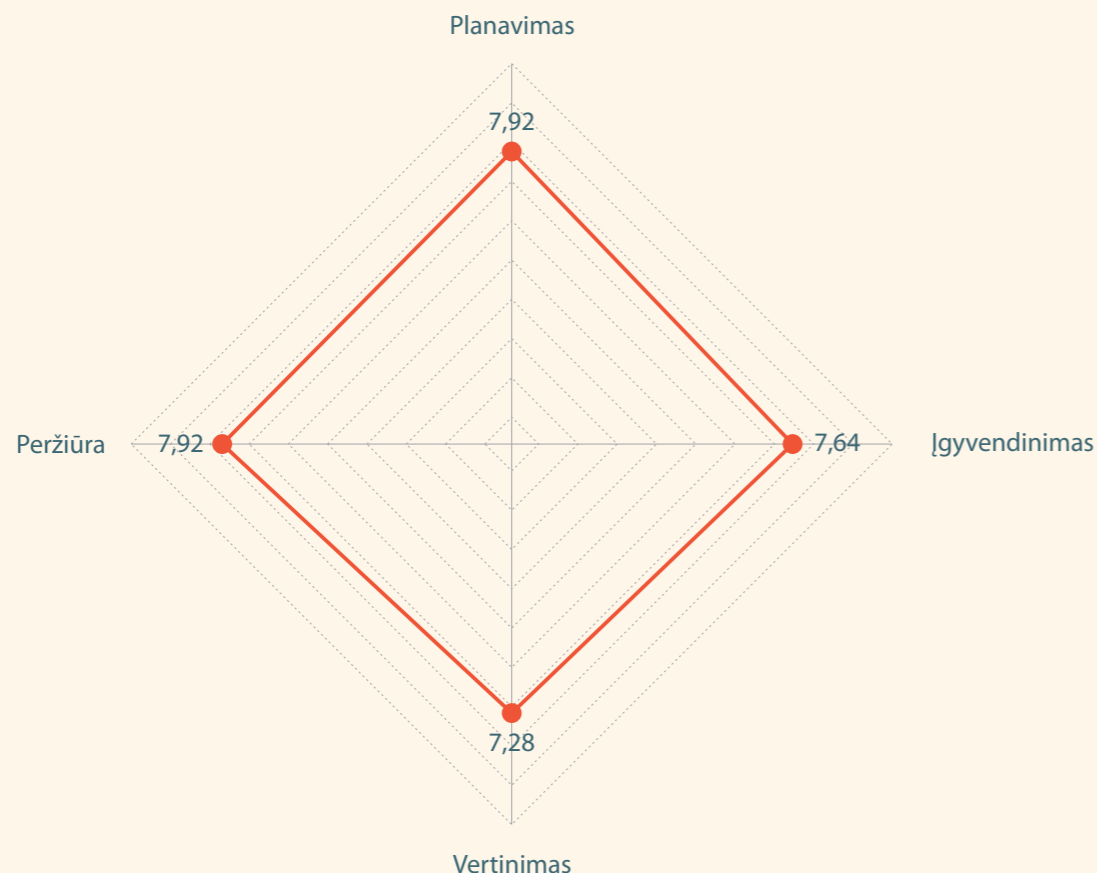
Rodiklis „Programų įgyvendinimo rezultatų viešinimas“: Informacija apie programų įgyvendinimą prieinama visiems socialiniams dalininkams. Dalis informacijos apie karjeros galimybes, teikiamas mokymo programas, meistriškumo konkursus yra prieinami visai plačiai visuomenei. Informacija apie programų įgyvendinimą viešinama vietinėje spaudoje, leidžiamuose mokyklos laikraščiuose, internetiniame mokyklos puslapyje, socialiniuose tinkluose, dienraščiuose, skelbimų lentose. Vykdoma pakankamai intensyvi sklaida bendrojo lavinimo mokyklų mokytojams ir mokiniams. Dalis mokyklų teikiamas mokymo paslaugas pristato kasmetinėje parodoje „Studijos“.

Geroji patirtis.

- » **Šiaulių profesinio rengimo centras** galėtų pasidalinti patirtimi apie Ugdymo karjerai centro veiklą.

Išorinio vertinimo rezultatai pagal kokybės užtikrinimo ciklo etapus

Skėtis pagal kokybės užtikrinimo ciklo etapus

Planavimas

Posričio ciklo etapo vidurkis - 7,92.

Daugumos vertinto posričio profesinio mokymo teikėjų misijose ir vizijose atsispindi šiuolaikinės mokymo įstaigos požiūris siekiant parengti kvalifikuotą darbuotoją, kuris gebėtų įgytas žinias taikyti praktikoje, mokyti visą gyvenimą ir taip prisidėti prie šalies ūkio kilimo. Daugumos mokyklų vizijoje ir misijoje aiškiai suformuluoti siekiai ugdyti nuolat besimokantį, atvirą kaitai, kūrybingą ir atsakingą žmogų. Pusės mokyklų vizijoje ir misijoje neakcentuotas pagrindinis paslaugos gavėjas – žmogus, kaip pagrindinis mokymo įstaigos veiklos aspektas. Dažnai nedidelės dalies mokymo teikėjų misija orientuota į atvirą naujovėms, teikiančią kokybiškas profesinio mokymo, bendrojo ugdymo paslaugas, mokyklą, o vizijoje atsispindi siekis būti visuomenės pripažinta mokykla bei profesinio mokymo lydere, neakcentuojant pagrindinio paslaugų gavėjo – žmogaus. Dalis mokyklų vizijoje akcentuoja išlikimą konkurencinga mokykla.

Visų mokyklų suformuluotose misijose ir vizijose aiškūs siekiai ugdyti nuolat besimokantį, atvirą kaitai, kūrybingą ir atsakingą žmogų. Atnaujinime dalyvauja visų socialinių dalininkų atstovai. Teikiamos įvairios paskirties formalios programos. Teikiami įvairios paskirties kursai, pamokos ir kt. Sudarytos pereinamumo galimybės. Bendradarbiavimo sutartys pasirašytos su bendrojo ugdymo mokyklomis, aukštosiomis mokyklomis, profesinio mokymo teikėjais. Programų rengimo ir atnaujinimo poreikių nustatyme dalyvauja socialiniai partneriai ir mokytojų atstovai. Visos posričio formalios programos atnaujinamos tam tikra dalimi kasmet ir jų atnaujinime dalyvauja socialiniai partneriai.

Yra rodikliai programų įgyvendinimo kokybės stebėsenai. Nustatytos tikslinės grupės ir numatytos konkrečios priemonės jų informavimui. Numatyti finansiniai ir žmonių išteklių.

Nustatyti ryšiai su žiniasklaida. Yra bent vienas darbuotojas specialiai parengtas informavimo ir viešinimo paslaugoms teikti.

Įgyvendinimas

Posričio ciklo etapo vidurkis - 7,64.

Sukurti instrumentai mokytojų ir mokinių pasitenkinimo mokymosi ir darbo aplinka matavimui. Mokymosi sąlygos skatina mokinių kūrybiškumą ir motyvaciją mokymuisi. Nustatytos aiškios procedūros ankstesnės mokymosi ar darbo patirties užskaitymui.

Aiškiai paskirstytos atsakomybės ir funkcijos įgyvendinant ankstesnės mokymosi ar darbo patirties užskaitymą. Yra formaliojo mokymo programų, skirtų žmonėms su įvairiu bendrojo išsilavinimo lygiu (su pagrindiniu, su viduriniu). Techninė bazė atnaujinama reguliariai atsižvelgiant į ūkio poreikius, kurie nustatomi drauge su socialiniais partneriais. Jos atnaujinimui naudojami įvairūs finansavimo šaltiniai.

Mokiniams sudarytos sąlygos praktiniam mokymui kitose profesinio mokymo įstaigose ar įmonėse, dirbančiose moderniomis technologijomis ir turinčioms šiuolaikišką įrangą. Tačiau ypatingai mažai besimokančių mokinių iš kitų šalių.

Tiek specialistai iš kitų įstaigų, tiek pedagogai iš kitų šalių mažai dalyvauja mokymo procese. Mokytojams sudarytos sąlygos atnaujinti profesinę kvalifikaciją. Kiekvienais metais mokiniai dalyvauja respublikinio ir tarptautinio lygmens meistriškumo konkursuose. Yra nuo 1 iki 76 specialistų, galinčių suteikti kvalifikuotą pagalbą mokiniui karjeros projektavimo klausimais.

Vertinimas

Posričio ciklo etapo vidurkis - 7,28.

Vertinimo metu nustatyta, kad profesinio mokymo įstaigos siekdamos įvertinti teikiamų programų įgyvendinimo kokybę dažniausiai renka įvairią informaciją, statistinius duomenis. Tai mokinių pasitenkinimas mokymo / mokymosi aplinka, mokinių įgijusių kvalifikaciją skaičius, absolventų pasitenkinimo įgyta kvalifikacija apklausos, absolventų įsidarbinimo duomenys, darbdavių pasitenkinimo absolventų kvalifikacija apklausos. Šią informaciją mokyklos renka įvairiais būdais. Apklausos dažniausiai atliekamos vieną kartą per metus. Tačiau tik didesnė pusė mokyklų nurodė, kad gautus apklausų duomenis analizuoja. Pasitaiko kai svarbios informacijos rinkimas yra tik žodinė apklausa, o gauti vertinimo rezultatai nėra analizuojami. Taip pat ne visi socialiniai dalininkai supažindinami su vertinimo rezultatais.

Pastebima, kad šio kokybės užtikrinimo ciklo etapo vertinime, dalies rodiklių informaciją sunku patikrinti arba ataskaitos rengėjai neturėjo tikslių duomenų. Dažniausiai pasitaikanti problema – mokinių su įvairiais poreikiais informacijos netikslumai. Dauguma mokymo teikėjų neveda apskaitos apie mokinių su įvairiais poreikiais užimtumą po mokymosi užbaigimo.

Vertinant mokinių sėkmingai baigusių mokslus skaičių nustatyta, kad tik 1 profesinio mokymo įstaigoje įstoję mokiniai 100 % sėkmingai baigė mokslus (privati mokykla). Daugiau nei pusėje (8) profesinio mokymo įstaigų daugiau nei 90 % įstojusiu mokinių sėkmingai baigė mokslus bei sėkmingai baigusių skaičius nežymiai išaugo per 3 paskutinius metus arba išliko pastovus. Daugumos (daugiau nei 50 %) mokinių pažangumas kasmet didėja. Dauguma įstojusiu mokinių sėkmingai baigė mokslus. Yra absolventų, tęsiančių mokymąsi kitose programose ir tęsiančių mokymąsi aukštesnio lygmens programose ir aukštosiose mokyklose.

Visos mokymo įstaigos nurodo, kad kasmet vertinama programų įgyvendinimo kokybė, kasmet atliekama savianalizė, dalyvaujant darbdaviams, mokyklos bendruomenei. Beveik visose posričio mokyklose nurodoma, kad programų savianalizė atliekama dalyvaujant visų socialinių dalininkų atstovams. Savianalizės aptarime dalyvauja mokytojai, socialiniai dalininkai, tėvai, administracija. Savianalizės dažnumas priklauso nuo aptariamų rodiklių.

Vertinimo metu nustatyta, kad absolventų pasitenkinimas įgyta kvalifikacija nustatomas kasmet įvairiais būdais. Dauguma mokinių patenkinti savo kvalifikacija, įgytomis kompetencijomis, karjeros galimybėmis. Dauguma profesinio mokymo teikėjų reguliariai matuoja mokinių lūkesčių atitikimą įgytai kvalifikacijai. Dažniausiai paskutinio kurso mokiniams, atlikus praktiką, pateikiamos apklausos anketos. Nedidelė dalis mokyklų atlieka mokinių žodinę apklausą.

Darbdavių pasitenkinimas absolventų įgyta kvalifikacija matuojamas apklausų, anketavimo ir neformalaus bendravimo būdais. Pasitenkinimas matuojamas reguliariai. Visos vertintos mokyklos nurodo, kad dauguma darbdavių patenkinti dirbančių absolventų kvalifikacija.

Daugelis mokyklų pasižymi efektyviu mokinių priėmimu. Priimtų ir planuotų priimti mokinių skaičius ne visada atitinka. Priimtų ir planuotų priimti mokinių skaičiaus santykis pagal visas programas yra lygus 1 ir daugiau.

Peržiūra

Posričio ciklo etapo vidurkis - 7,92.

Visos vertintos mokyklos nurodo, kad programų įgyvendinimo rezultatai aptariami su visais socialiniais dalininkais, įgyvendinimo rezultatai aptariami reguliariai. Apie veiklos tobulinimo priemonės žino ir joms pritaria visi socialiniai dalininkai.

Tačiau analizuojant paskutinių 3 metų prioritetinius uždavinius, pastebėta, kad tik mažiau nei pusės profesinio mokymo įstaigų veiklos tobulinimo priemonės suplanuotos pagal kiekvieną vertinamą sritį. Likusios mokyklos tobulinimo priemonių strateginių veiklos sričių neišskyrė, tobulinimui konkrečias veiklas numato tik daliai strateginių veiklos sričių, o prioritetiniai uždaviniai bendro pobūdžio ir neatnaujinami. Vizitų metu buvo nustatyta, kad dalyje mokyklų tobulintinos veiklos pagal kai kurias vertinimo sritis numatomos metiniuose veiklos planuose.

Taip pat nustatyta, kad planuojant veiklas socialinių dalininkų dalyvavimas dažnai yra formalus (ypač darbdavių), pasitaiko, kad planavime dalyvauja tik mokyklos administracija ir pedagogų atstovai.

Vertinant Mokymo modernumo sritį nustatyta, kad čia dauguma mokyklų skiria pakankamai daug dėmesio kokybės kultūros ugdymui. Beveik visos vertintos posričio mokyklos numato konkrečias veiklos tobulinimo priemones šiai sričiai.

Vertintos profesinio mokymo įstaigos taip pat nurodo, kad programų įgyvendinimo rezultatai kasmet, nors vieną kartą, aptariami dažniausiai su visais socialiniais dalininkais (mokiniai, mokytojai, tėvai, socialiniai partneriai, administracija, bendruomenė).

Taip pat visi vertinto posričio profesinio mokymo teikėjai nurodo, kad visa informacija apie programų įgyvendinimą yra viešinama. Informacija skelbiama mokyklos tinklapyje, vietinėje spaudoje, ji prieinama visiems socialiniams dalininkams (mokiniai, mokytojai, tėvai, socialiniai partneriai), bendruomenei. Vizitų metu buvo nustatyta, kad dalis informacijos (mokymo / mokymosi aplinka, mokinių „nubyrėjimas“) prieinama tik mokyklos administracijai, pedagogams, atskirais atvejais socialiniams partneriams.

Nustatyta, kad plačiausiai viešinama informacija apie mokymo modernizavimą, dalyvavimą mainų projektuose, metodinių mokymo priemonių rengimą, bendradarbiavimą su veiklos pasauliu, informavimo ir karjeros planavimo galimybės.

Rekomendacijos

Plaukų ir grožio priežiūros švietimo posričio programų įgyvendinimo kokybės gerinimui

Mokymo / mokymosi aplinka	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analizuoti mokymo / mokymosi aplinkos tyrimo rezultatus. 2. Parengti planą techninės mokymo bazė atnaujinimui, įtraukti į planavimą visus socialinius dalininkus. 3. Ieškoti lėšų mokymo vietų modernizavimui.
Mokymasis visą gyvenimą	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rengti metodinės medžiagos atnaujinimo ir rengimo planus. 2. Aktyvinti profesijos mokytojus ruošiant mokinius meistriškumo konkursams, dalyvauti pasiruošimo konkursams seminaruose.
Mokymo prieinamumas	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sudaryti sąlygas tenkinti mokymosi poreikius įvairioms socialinėms grupėms.
Mokymo modernumas	<ol style="list-style-type: none"> 1. Reguliariai atnaujinti metodinę medžiagą. 2. Praktiniam mokymui naudoti profesionalią kosmetiką. 3. Ieškoti galimybių keisti pasenusius ir nešiuolaikiškus įrankius, aparatus į modernius, atitinkančius šiuolaikinius reikalavimus. 4. Sudaryti sąlygas profesijos mokytojams dalyvauti praktiniuose seminaruose.
Kvalifikacijos atitiktis ūkio poreikiams	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ieškoti galimybių mokymų metu aptarnauti realius klientus. Mokiniam bus suteikiama realaus mokymo / darbo patirtis. Mokykla galės užsidirbti lėšų kosmetikai. 2. Rekomenduotina įsivesti kiekvieno mokinio klientų aptarnavimo apskaitą, padėsiančią formuoti galutinį mokinio įvertinimą.
Informavimo ir karjeros planavimo veiksmingumas	<ol style="list-style-type: none"> 1. Išanalizavus pasiektus rodiklius, informavimo ir karjeros planavimo srityje, numatyti veiklas tobulinimui, rengti mokinių pritraukimo ir konsultavimo karjeros klausimais planus. Į šias veiklas įtraukti socialinius dalininkus, bendruomenės narius. 2. Ieškoti galimybių turėti bent vieną specialiai parengtą specialistą karjeros projektavimo klausimais. 3. Ieškoti inovatyvių ir rezultatyvių būdų profesijų viešinimui, pristatymui.
Planavimas	<ol style="list-style-type: none"> 1. Profesinio mokymo teikėjai siekdami atnaujinti ar parengti kokybišką programą, pritaikytą Lietuvos ūkio poreikiams, turi siekti aktyvaus bendradarbiavimo su verslo atstovais ir kitais socialiniais partneriais, įtraukiant juos į darbo grupes. 2. Planuojant veiklas programos įgyvendinimo tobulinimui (ypač mokymo modernumo, kvalifikacijos atitikties ūkio poreikiams srityse) ieškoti galimybių įtraukti darbdavius ir kitus socialinius partnerius.

Įgyvendinimas	<ol style="list-style-type: none"> 1. Siekiant išsiaiškinti mokinių ir mokytojų pasitenkinimą mokymo / mokymosi aplinka, organizuoti apklausas mokyklose pagal konkrečias mokymo programas. 2. Tinkamai ir atsakingai parengti apklausos anketas, kurios padėtų išsiaiškinti nuomonę, analizuoti gautus rezultatus bei nustatyti tobulintinas puses. 3. Ieškoti būdų gauti papildomų pajamų iš rinkos dalyvių už mokinių mokymosi procese suteiktas paslaugas ir pagamintą produkciją.
Vertinimas	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vertinant posričio mokymo programų įgyvendinimo kokybę mokyklose (ypač atkreiptinas dėmesys į Higieninės kosmetikos kosmetiko), analizuoti statistinius duomenis, aiškintis mokinių „nubyrėjimo“ priežastis, siekiant didinti baigusiujų programą skaičių.
Peržiūra	<ol style="list-style-type: none"> 1. Į Programų įgyvendinimo rezultatų bei veiklos tobulinimo priemonių aptarimą ir planavimą rekomenduotina įtraukti visus socialinius dalininkus. 2. Nusimatyti, kokia informacija apie programų įgyvendinimą ir kokioms suinteresuotoms grupėms yra viešinama. Teikti informaciją socialiniams partneriams apie kokybės rodiklius.

Priedas

2014 m. vertinime dalyvavusių profesinio mokymo įstaigų ir jose vykdomų Plaukų ir grožio priežiūros švietimo posričio programų Sąrašas

Eil. Nr.	Profesinio mokymo įstaiga	Mokymo programos pavadinimas	Programos kodas
1.	Alytaus profesinio rengimo centras	Kirpėjo mokymo programa	440081501
		Kirpėjo mokymo programa	330081501
2.	VšĮ Mokykla „Art of Beauty“	Higieninės kosmetikos kosmetiko mokymo programa	440081504
3.	Dieveniškų technologijų ir verslo mokykla	Kirpėjo mokymo programa	440081501
		Kirpėjo mokymo programa	330081501
4.	Karaliaus Mindaugo profesinio mokymo centras	Higieninės kosmetikos kosmetiko mokymo programa	440081504
		Higieninės kosmetikos kosmetiko mokymo programa	330081504
		Kirpėjo mokymo programa	440081501
		Kirpėjo mokymo programa	330081501
		Pėdos priežiūros paslaugos teikėjo mokymo programa	440081505

Eil. Nr.	Profesinio mokymo įstaiga	Mokymo programos pavadinimas	Programos kodas
5.	Kėdainių profesinio rengimo centras	Kirpėjo mokymo programa	440081501
6.	Klaipėdos paslaugų ir verslo mokykla	Higieninės kosmetikos kosmetiko mokymo programa	330081504
		Kirpėjo mokymo programa	330081501
		Kirpėjo mokymo programa	440081501
7.	Klaipėdos siuvimo ir paslaugų verslo mokykla	Kirpėjo mokymo programa	330081501
8.	VšĮ Kuršėnų politechnikos mokykla	Kirpėjo mokymo programa	330081501
		Kirpėjo mokymo programa	440081501
9.	VšĮ Panevėžio profesinio rengimo centras	Higieninės kosmetikos kosmetiko mokymo programa	440081504
		Higieninės kosmetikos kosmetiko mokymo programa	330081504
		Kirpėjo mokymo programa	330081501
		Kirpėjo mokymo programa	440081501
		Kirpėjo mokymo programa	210081503
10.	Šiaulių profesinio rengimo centras	Kirpėjo mokymo programa	330081501
		Kirpėjo mokymo programa	440081501
11.	Šilutės žemės ūkio mokykla	Kirpėjo mokymo programa	440081501
		Kirpėjo mokymo programa	330081501
12.	Šilutės turizmo ir paslaugų verslo mokykla	Higieninės kosmetikos kosmetiko mokymo programa	330081504
13.	Tauragės profesinio rengimo centras	Higieninės kosmetikos kosmetiko mokymo programa	330081504
14.	Vilniaus paslaugų verslo darbuotojų profesinio rengimo centras	Higieninės kosmetikos kosmetiko mokymo programa	440081504
		Higieninės kosmetikos kosmetiko mokymo programa	330081504
		Kirpėjo mokymo programa	440081501
		Kirpėjo mokymo programa	330081501

